

LETNO POROČILO
Razvojne agencije Sora, d. o. o.
za leto 2010

Pripravili:
Rok Šimenc, direktor,
s sodelavkami

V Škofji Loki, maj 2011

VSEBINA

PODATKI IN POJASNILA O RAZVOJU IN IZIDIH POSLOVANJA

RAZVOJ PODJETNIŠTVA

- VEM – vse na enem mestu
- Izvajanje celovitih podpornih storitev v okviru vstopnih točk VEM
- Spodbujanje podjetništva na Loškem
- Teden obrti in podjetništva
- Podjetništvo – konkurenčna prednost pri zaposlitvi
- Kreditna shema
- Center vseživljenskega učenja Gorenjske
- Gospodarsko središče – TP za razvoj in predelavo materialov Škofja Loka

RAZVOJ PODEŽELJA

- Delovanje podeželskega razvojnega jedra
- 8. Teden podeželja na loškem
- Lokalna akcijska skupina loškega pogorja
- LEADER projekti
 - o Preprečimo osamljenost
 - o Babica pripoveduje o zeliščih – Od ust do ust
 - o Male komunalne čistilne naprave
 - o Ujemimo sonce
 - o Gremo na igrišče
 - o Osveščanje mladih – Razvoj čebelarских središč ...
- ČEZMEJNA PROJEKTA Slovenija – Avstrija
 - o Apis mellifera carnica bioindikator in promotor biodiverzitete
 - o DUO Rokodelska kulturna dediščina v čezmejnem prostoru ...
- TRANSNACIONALNO sodelovanje (EURUFU in LoCaRe)
- Izvajanje nalog regionalnega managerja za razvoj podeželja

OKOLJE

- Energetsko svetovalna pisarna
- Ureditev porečja Sore

TURIZEM

- Aktivnosti (julij-december)
- Promocija (julij-december)

SKLEP

OCENA MOŽNOSTI BODOČEGA RAZVOJA

PODATKI IN POJASNILA O PREMOŽENJSKO-FINANČNEM STANJU IN SESTAVI FINANCIRANJA

FINANČNI DEL LETNEGA POROČILA

- Podatki iz bilance stanja
- Podatki iz izkaza poslovnega izida
- Razdelitev financ po stroškovnih mestih
- Primerjava finančnega načrta in finančne realizacije

PODATKI IN POJASNILA O RAZVOJU IN IZIDIH POSLOVANJA

Razvojna agencija Sora, d. o. o. se je v letu 2010 angažirala na štirih poglavitnih področjih, in sicer na:

RAZVOJU PODJETNIŠTVA

RAZVOJU PODEŽELJA,

OKOLJE in

TURIZEM

Aktivnosti znotraj teh področij z več pod področji prikazujemo v nadaljevanju.

RAZVOJ PODJETNIŠTVA

VEM – vse na enem mestu

Razvojna agencija Sora je ena od vstopnih točk VEM na škofjeloškem območju. Za izvajanje postopkov preko aplikacije eVem imamo strokovno usposobljeni dve referentki. Poleg izvajanja registracijskih postopkov svetovalki na vstopni točki tudi svetujeta obstoječim in potencialnim podjetnikom, ki iščejo pomoč in nasvete v povezavi z registracijo dejavnosti ali tekočim poslovanjem.

Na vstopni točki izvajamo storitve za samostojne podjetnike in družbe z omejeno odgovornostjo. Vse storitve eVem oz. preko vstopne točke so za uporabnike brezplačne.

Samostojni podjetniki in družbe z omejeno odgovornostjo lahko preko naše vstopne točke oddajo vlogo za vpis v PRS oz. sodni register, vlogo za vpis v davčni register in register zavezancev za DDV, sebe, zaposlene in svoje družinske člane lahko prijavijo in odjavijo iz obveznega zdravstvenega zavarovanja. Prijavijo lahko tudi spremembe podatkov podjetja (naziv, sedež, dejavnosti, zakoniti zastopnik) in zavarovanj, s.p.-ji pa lahko oddajo tudi vlogo za izbris podjetja iz registra.

V letu 2010 je bilo izvedenih skupaj 213 postopkov za samostojne podjetnike, od tega 58 prijav v PRS, 27 sprememb podatkov, 25 izbrisov, 56 prijav v davčni register, 8 prijav za izdajo identifikacijske številke za DDV, 34 prijav v obvezna zavarovanja, 3 odjave iz obveznih zavarovanj ter 2 vloge za izdajo obrtnega dovoljenja. Izvedenih je bilo tudi 29 postopkov za gospodarske družbe (enostavne enoosebne in večosebne družbe z omejeno odgovornostjo), in sicer: 4 splošni predlogi za vpis ustanovitve d.o.o., 6 predlogov za vpis enostavne spremembe, 4 prijave davčnih podatkov, 3 zahtevki za izdajo identifikacijske številke za DDV, 5 prijav v obvezna zavarovanja, 3 odjave iz obveznih zavarovanj ter po 1 vpis poslovne enote, prijave družinskega člana v zavarovanja, odjave iz obveznih zavarovanj in odjave družinskega člana.

Dodatno je bilo izvedenih še 244 podjetniških svetovanj (osebno in preko telefona) ter 90 svetovanj preko foruma.

Javna agencija RS
za podjetništvo
in tuje investicije

Izvajanje celovitih podpornih storitev v okviru vstopnih točk VEM

Razvojna agencija Sora že vrsto let v okviru različnih razpisov Javne agencije RS za podjetništvo in tuje investicije nudi brezplačne podporne storitve za podjetnike, potencialne podjetnike ter mladino. V letu 2010 smo za izvajanje celovitih podpornih storitev za leti 2010 in 2011 in prejeli 46.437,50 EUR.

Od začetka projekta, to je od 7.5.2010, pa vse do 31.12.2010 smo:

- na naslove različnih podjetij posredovali 33 številke Mojega spletnega priročnika,
- izvedli dve informativno – promocijski delavnici za osnovnošolce,
- izvedli deset informativno – promocijskih delavnic za srednješolce,
- izvedli dve informativno – promocijski delavnici za potencialne podjetnike,
- izvedli tri informativno – promocijski delavnice za delujoča podjetja,
- izvedli 50 registracij podjetij in s.p.-jev ter 47 ostalih postopkov sprememb in izbrisov podjetij ali s.p. – jev ter
- izvedli 213 podjetniških svetovanj.

Spodbujanje podjetništva na Loškem

Namen projekta je vzpostaviti tesnejše sodelovanje s podjetji iz občin Škofja Loka, Gorenja vas - Poljane, Železniki in Žiri kot tudi širše ter tako prispevati k razvoju podjetništva na Loškem. V sklop tega sodelovanja spadajo tudi informativno izobraževalni programi, elektronske aplikacije, seminarji, delavnice, ki so oblikovane v skladu s potrebami in željami ciljnih skupin, to so podjetniki, potencialni podjetniki, ženske, mladi.

1. Podjetniški krožki za osnovnošolce

Glede na število prijavljenih učencev so se v šolskem letu 2009/2010 podjetniški krožki izvajali v 4 skupinah, in sicer na OŠ Železniki (10), OŠ Žiri (8), OŠ Gorenja vas (9) in v OŠ Škofja Loka – Mesto (4).

Podjetniški krožki so se začeli izvajati v mesecu oktobru 2009 in so se zaključili konec meseca marca 2010. Posamezen podjetniški krožek je trajal okvirno 35 šolskih ur. Vsaka podjetniška skupina je naredila mini poslovni načrt, in sicer: Zablešimo v pomlad – izvedba prireditve na šoli, DJ Žir – organizacija plesa, Smrkci – izdelovanje nakita, adventnih venčkov, novoletnih okrasov in snežakov, Srečka – organizacija in izvedba srečelova. Podjetniške zamisli zapisane v poslovnih načrtih so učenci predstavili sovrstnikom na zaključnem srečanju. Po predstavitvi so se udeleženci podjetniških krožkov odpeljali k lokalnemu podjetniku, ki jim je predstavil svoje izkušnje pri realizaciji njegove podjetniške ideje, učenci pa so se preizkusili tudi v plezalnih spretnostih.

2. Podjetništvo za mlade

Organizirali smo šest enodnevnih delavnic na temo podjetništva, poimenovali pa smo jih Mala šola podjetništva. Izobraževanje je obsegalo vsebine s področja iskanja podjetniških idej, priprave poslovnega načrta, marketinga, ustanavljanja podjetja in vodenja računovodstva ter predstavitve poslovnih idej in razgovora z uspešnim lokalnim podjetnikom. Male šole podjetništva se je udeležilo 25 potencialnih podjetnikov iz škofjeloškega območja.

3. Izobraževanja za delujoča podjetja

Organizirali smo štiri enodnevne seminarje o aktualnih podjetniških temah za že delujoča podjetja, ki so jih izvedli vrhunski predavatelji. Seminarjev se je skupno udeležilo 234 udeležencev iz škofjeloškega območja. Teme seminarjev so bile s področja vodenja sodelavcev, dela s strankami, vodenja sestankov in proaktivne prodaje.

4. Vzpostavitev e-foruma preko spletnih strani

Razvojna agencija Sora je ena od VEM (Vse na Enem Mestu) točk na Gorenjskem preko katere obstoječim in potencialnim podjetnikom nudimo razne informacije osebno ali telefonsko. Kakovost in dostopnost storitev smo razširili tudi na elektronsko področje z vzpostavitvijo e-foruma na spletnih straneh Razvojne agencije Sora (www.ra-sora.si), ki je dostopen brezplačno. V okviru podjetništva lahko obiskovalci postavljajo vprašanja s področja ustanovitve s.p., ustanovitve d.o.o., človeških virov in drugih tem.

Forum je ena od aktivnosti, ki je v praksi zelo dobro zaživel. V približno enem letu (od 9.11.2009 do 8.11.2010) je bilo preko foruma odprtih 74 novih tem ter objavljenih 198 različnih prispevkov. Registriralo se je 77 novih uporabnikov. Na posameznih prispevkih pa je bilo novih 124.587 klikov – ogledov.

5. Žensko podjetništvo

Pripravili smo eno srečanje v obliki vodene diskusije z moderatorko na temo »Kaj nas zdravi in kaj uničuje«. Srečanja se je udeležilo 44 podjetnic, ki so pridobile znanje o tem, kaj se skriva v izdelkih in prehranskih dopolnilih, na kaj moramo biti pozorni pri izbiri izdelkov, kako ločiti med koristnimi informacijami in zavajanjem, kako težave reševati na naravni način.

Teden obrti in podjetništva - TOP

Zaradi velikega pomena podjetništva in obrti v gospodarstvu in pri celovitem razvoju loškega območja, se je Razvojna agencija Sora v sodelovanju z Območno obrtno-podjetniško zbornico Škofja Loka odločila za izvedbo skupnega vsebinskega in promocijskega dogodka podjetništva in obrti, ki smo ga združili pod imenom Teden obrti in podjetništva na Loškem. V letu 2010 je bil to že četrti TOP po vrsti.

Program Tedna obrti in podjetništva je bil pester in je obsegal:

1. **Tiskovna konferenca** je bila zaradi nepredvidenih dogodkov odpovedana, pripravljeno pa je bilo obvestilo za javnost preko katerega so bili o dogodkih obveščeni mediji.
2. **Tradicionalni pohod obrtnikov OOO Škofja Loka** je potekal preko Crngroba na Planico. Pohoda se je udeležilo 80 pohodnikov.
3. **Razstava izdelkov in del dijakov Srednje šole za lesarstvo Škofja Loka:** na kateri so dijaki in njihovi mentorji na ogled postavili preko 20 izdelkov, ki so jih izdelali v okviru učnih delavnic. 5 dijakov je prejelo posebne denarne nagrade za najboljše izdelani leseni izdelek oz. za najbolj kreativnega dijaka, ki jih je podelila OOO Škofja Loka
4. **Predavanje: 5 strank.com:** udeleženci (125) so se v Kristalni dvorani seznanili z malimi skrivnostmi v odnosih do strank ter resnicami, ki prodajalce spremljajo pri delu s strankami.
5. **Skupinsko svetovanje ob ustanavljanju podjetja** je bilo namenjeno vsem tistim, ki razmišljajo, da bi stopili na samostojno podjetniško pot. Svetovanja, se je udeležilo 11 potencialnih podjetnikov.
6. **Podjetniška tržnica** je bila osrednji in zaključni dogodek TOP-a in je potekala na Mestnem trgu. Na tržnici se je s svojimi izdelki in storitvami predstavilo okoli 50 lokalnih podjetnikov in obrtnikov. Predstavili so se tudi dijaki Srednje šole za lesarstvo ter posamezne podpirne institucije. Prireditev je bila popestrjena z zabavno kulturnim programom, s praktičnimi prikazi dejavnosti, razglašeni je bilo tudi 5 najbolj kreativnih dijakov pri izdelovanju lesenih izdelkov, učenci podjetniškega krožka so pripravili srečelov, poskrbljeno pa je bilo tudi za animacijo otrok. Poskrbljeno je bilo tudi za degustacijo hrane in pijače preko gostinske sekcije OOO, dogajanje pa so popestrili še starodobni kolesarji. Ocenjujemo, da si je prireditev ogledalo okoli 2000 obiskovalcev.

Podjetništvo – konkurenčna prednost pri zaposlitvi

V sodelovanju z Zavodom RS za zaposlovanje, občino Škofja Loka, občino Gorenja vas – Poljane ter OOO Škofja Loka je Razvojnica agencija Sora izvedla 16 - dnevno podjetniško usposabljanje, ki je bilo namenjeno brezposelnim osebam, ki se želijo samozaposeliti oz. izboljšati možnost svoje zaposlitve. 16 – dnevni program je obsegal sledeče vsebine:

- načrtovanje kariere,
- priprava na razgovor ob zaposlitvi,
- podjetništvo, podjetnik, generiranje poslovnih idej,
- notranje podjetništvo,
- poslovni načrt,
- uvod v trženje,
- marketinške strategije,
- podjetniški management,
- profesionalno vodenje,

- ustanovitev podjetja,
- ekonomiko poslovanja,
- sodelovanje podjetnika z računovodstvom,
- računovodske izkaze,
- pripravo na nastop in
- podjetniški forum.

Usposabljanja se je udeležilo 21 brezposelnih oseb in sicer 17 iz občine Škofja Loka in 4 iz občine Gorenja vas – Poljane. Od tega je 14 oseb uspešno zaključilo usposabljanje, ostali pa so se v tem času zaposlili ali samozaposlili. Od vseh vključenih v program jih je do sedaj kar 85 % uspešno realiziralo svojo zaposlitev oz. samozaposlitev

Kreditna shema Razvojne agencije Sora

Tudi v letu 2010 smo podjetjem in nosilcem dopolnilnih dejavnosti na kmetijah omogočili ugodno kreditiranje. Nudili smo jim dolgoročne kredite za obdobje do desetih let in možnostjo moratorija na odplačilo glavnice do enega leta. Obrestna mera dolgoročnih kreditov je bila v prvi polovici leta 0,9 % toče + 3 mesečni EURIBOR letno, v drugi polovici leta pa 2,85% toče + 3 mesečni EURIBOR letno. Poleg omenjenih kreditov so ciljne skupine lahko koristile tudi kratkoročne kredite za obdobje do enega leta in isto obrestno mero.

Dolgoročni krediti so se dodeljevali za:

- nakup stavbnega zemljišča in njegovo komunalno opremo
- nakup, graditev in adaptacijo poslovnih prostorov ter
- nakup opreme in kmetijske mehanizacije.

Sredstva kratkoročnih kreditov je bilo moč prejeti za financiranje tekočega poslovanja. V letu 2010 smo podelili 6 kreditov v skupni vrednosti 416.900,00 EUR. Od tega sta bila 2 kredita kratkoročna, 4 – je krediti pa dolgoročni. Občina Škofja Loka je podelila 3 dolgoročne kredite v skupni vrednosti 343.000,00 EUR. Občina Gorenja vas – Poljane je podelila 1 kratkoročni kredit v skupni vrednosti 24.000,00 EUR. Občina Železniki je podelila 1 kratkoročni kredit v skupni vrednosti 10.000,00 EUR, občina Žiri pa 1 kratkoročni kredit v vrednosti 39.900,00 EUR.

Center vseživljenjskega učenja Gorenjske

Razvojna agencija Sora sodeluje v projektu Center vseživljenjskega učenja Gorenjska, ki omogoča različnim ciljnim skupinam brezplačne obiske različnih delavnic in izobraževanj. V projektu smo zadolženi za urejanje portala Centra vseživljenjskega učenja. Tako smo zadolženi za objavljjanje vabil, gradiv in utrinkov z različnih dogodkov. V letu 2010 smo v okviru projekta pridobili 1.698,91 EUR sredstev.

**GRE.GOR – Gospodarska regeneracija Gorenjske
Gospodarsko središče –
Tehnološki park za razvoj in predelavo materialov Škofja Loka**

Potreba po vzpostavitvi podpornega okolja za hitrejši gospodarski razvoj regije je bila izpostavljena že pred leti tako pri subjektih zasebne kot javne sfere. Projekt Tehnološki park Škofja Loka je začel nastajati kot podprojekt regionalnega projekta Gre.gor- Izgradnja gospodarskega središča Gorenjske z mrežnimi podpornimi institucijami. Projekt Gre.gor je bil zasnovan kot eden od 9 gospodarskih središč Slovenije. Projekt Gospodarska središča Slovenije je vključen v Operativni program krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007 – 2013.

Vsebina projekta Tehnološki park Škofja Loka se je začela oblikovati leta 2006. RA Sora je od leta 2006 povezovala in motivirala akterje v lokalnem okolju za sodelovanje pri vzpostavitvi podporne infrastrukture gospodarstvu. Ker gre za obsežnejši in kompleksen projekt je bilo potrebno s pripravami začeti že pred objavo razpisa.

Decembra leta 2009 je Ministrstvo objavilo **Javni poziv za predložitev projektov vzpostavitve gospodarsko-razvojno logistične infrastrukture nacionalnega pomena**. Na javni poziv smo se odzvali skupaj z Občino Jesenice s projektom Tehnološki park za razvoj in predelavo materialov Škofja Loka.

Kljub obljubam od leta 2006 dalje je Ministrstvo za gospodarstvo objavilo **Javni razpis »Razvojni centri slovenskega gospodarstva«** šele 30. julija 2010 za pridobitev sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj. Zahteve in pogoji prijave projektov na razpis so se v ključnih točkah spremenili od usmeritev ministrstva v preteklih letih. Vsebina projekta se je dokončno oblikovala po objavi javnega razpisa. Zaradi zahtev in meril ocenjevanja projektov so zasebni partnerji projekta sprejeli odločitev, da javne in podporne institucije sodelujejo v projektu na podlagi pisma o nameri, ki bodo za novo ustanovljenemu podjetje, ki je pogoj javnega razpisa, pogodbeno izvajale podporne, raziskovalne, izobraževalne in svetovalne storitve.

Na javni razpis se je prijavil projekt **„NELA, Razvojni center za elektroindustrijo in elektroniko“**, s katerim se bo ustanovil razvojni center za elektroindustrijo in elektroniko, vodilni partner podjetje Domel d.d. iz Železnikov. Razvojna agencija Sora je z vodilnim partnerjem podpisala **Pismo o nameri o strokovnem sodelovanju pri delovanju razvojnega centra NELA**. Razvojni center in Razvojna agencija Sora bosta sodelovala predvsem pri prenosu znanja med njima. Sodelovanje bo predvsem partnersko, kar pomeni skupne raziskave in razvoj, razvoj, priprava in izvedba izobraževalnih vsebin, svetovanje ter kadrovsko sodelovanje.

RAZVOJ PODEŽELJA

Delovanje podeželskega razvojnega jedra

BLAGOVNA ZNAMKA DEDEK JAKA IN BABICA JERCA - NARAVNI IZDELKI IZ ŠKOFJELOŠKIH HRIBOV

V skladu z registrom blagovne znamke je bilo v letu 2010 v skupni blagovni znamki Dedek Jaka in Babica Jerca - Naravni izdelki iz škofjeloških hribov **vklučenih 52 nosilcev s 392 izdelki visoke kvalitete.**

Z namenom, da v blagovno znamko vključimo nove ponudnike z novimi izdelki preverjene kvalitete, smo aprila 2010 objavili **javno povabilo za vključitev novih ponudnikov in novih izdelkov v blagovni znamki**, kar pomeni pripravo in objavo razpisa, obveščanje potencialnih interesentov, sprejemanje vlog, obravnavo vlog na komisiji in pripravo sklepov o dodelitvi pravice do uporabe blagovne znamke.

V letu 2010 sta bili blagovni znamki dodeljeni 11 novim ponudnikom s 43 novimi izdelki, za 10 izdelkov pa so obstoječi vlagatelji vložili zgolj dokazilo o kvaliteti že vključenih izdelkov.

Ponudniki morajo za vključitev v blagovno znamko izpoljevati določene pogoje, med katerimi je pomembno doseganje ustreznega nivoja kvalitete, kar dokazujejo z ustrezno oceno na senzoričnih ocenjevanjih (ocenjevanje sadnih izdelkov na Biotehniški fakulteti, pekovskih izdelkov na Biotehniškem centru v Naklem ali v okviru prireditve Dobrote slovenskih kmetij na Ptujju).

Na Biotehniški fakulteti je bilo ocenjenih **24 vzorcev sadnih izdelkov** (od tega trije niso dosegli predpisane visoke kvalitete, ki je potrebna za vključitev v blagovno znamko). Pekovski izdelki pa so se senzorično ocenili v Biotehniškem centru v Naklem, in sicer **7 vzorcev**, od tega so 4 dosegli zlato priznanje, 3 pa srebrno.

Razvoj novih dejavnosti in novih produktov je učinkovito samo s stalnim sodelovanjem z interesenti na podeželju. S tem namenom nudimo **stalno svetovalno podporo** obstoječim in potencialnim ponudnikom visokokakovostnih izdelkov, pri čemer jih seznanjamo o pogojih registracije dopolnilne dejavnosti, informiramo o možnostih pridobivanja nepovratnih sredstev za razvoj njihovih dejavnosti, predstavimo možnosti trženja njihovih izdelkov ter pogoje za vključitev v blagovni znamki.

Embalaža blagovne znamke

Na Razvojni agenciji Sora skrbimo za minimalno zalogo, skladiščenje in distribucijo **embalaže blagovnih znamk in drugih materialov, potrebnih za označevanje izdelkov**

(nalepke z deklaracijami, steklenice, zamaški...). Vsi ponatisi embalaže so usklajeni z določbami Pravilnika o splošnem označevanju predpakiranih živil ter pravilnikov za posamezno vrsto izdelkov.

Nadzor nad uporabo in kvalitete blagovne znamke

Nenapovedano izvajamo kontrolo označevanja in prodaje na Tržnicah kmetijskih pridelkov in izdelkov (primerno označevanje z logotipom blagovnih znamk, deklariranje, pisanje računov, uporaba cenikov, celostne podobe). Opažamo kršitve in nedosledno upoštevanje navodil, zato so opozorila in tovrstne kontrole nujne.

Vsako leto izvedemo tudi nadzor kontrolo kakovosti pekovskih izdelkov vključenih v blagovni znamki. Vsi odvzeti vzorci v letu 2010 so dosegli priznanje oz. visok nivo kvalitete, ki se zahteva za trženje pod blagovno znamko.

Podaljšanje zaščite blagovne znamke na Uradu za intelektualno lastnino

V skladu s pozivom s strani Urada za intelektualno lastnino za podaljšanje zaščite blagovne znamke, smo glede na interes ponudnikov, da se zaščita blagovne znamke podaljša za naslednje 10 letno obdobje, pripravili potrebno dokumentacijo, poravnali pristojbino za podaljšanje in prejeli s strani Urada pozitivno določbo o podaljšanju zaščite.

PROMOCIJA BLAGOVNE ZNAMKE

Spletne strani

V lanskem letu je bila vzpostavljena nova spletna stran <http://babicadedek.ra-sora.si/>, kjer se predstavljajo aktualni dogodki na področju razvoja podeželja, značilnosti blagovne znamke in ponudniki teh izdelkov. Spletne strani se redno ažurirajo z aktualnimi informacijami in dogodki, dopolnjene pa so bile tudi z na novo vključeno ponudbo v blagovni znamki.

Promocija v medijih in na prireditvah

Promocijo blagovne znamke, predvsem poslovnih daril, smo izvajali v naslednjih medijih: Loški utrip, Ločanka, Ratitovška obzorja, Podblegaške novice, Kmečki glas, glasilu Priložnosti, Gorenjskem glasu, na Radiu Sora, Radiu Odmev, spletnih straneh Razvojne agencije Sora ter različnih prireditvah (Historial, Teden podeželja na Loškem, Teden obrti in podjetništva, Dnevi turizma na Loškem, Pisana Loka, prireditve v sklopu občinskih praznikov, novoletni sejmi...).

TRŽENJE BLAGOVNE ZNAMKE

Tržnica kmetijskih pridelkov in izdelkov

V okviru projekta je bilo od marca do decembra 2010 organiziranih **40 prireditev** Tržnica kmetijskih pridelkov in izdelkov in sicer (v vsaki občini 10 prireditev).

Ponudnikom v Škofji Loki smo zagotovili enotno dovoljenje z evidenco vseh registrskih števil avtomobilov ponudnikov za vstop in izstop na Mestni trg preko vstopne točke pri Upravni enoti. Tržnice v Občini Gorenji vasi Poljane pa so potekale na novo urejenem vaškem trgu v Gorenji vasi.

Zaradi zagotavljanja razpoznavne in enotne celostne podobe prodajnih mest izdelkov blagovne znamke, so stojnice opremljene s prti blagovne znamke, ponudniki pa uporabljajo tudi predpasnike z logotipom blagovne znamke in skrbijo za ustrezno označevanje izdelkov.

Ponudniki blagovne znamke s pekovskimi in sadnimi izdelki ter vloženo zelenjavo v večji meri zapolnjujejo ponudbo višje kakovosti v novo odprtem prodajnem kotičku »Ko vem, kaj jem« v že obstoječi specirijski trgovini Kmetijsko gozdarske zadruge v Stari Loki. Z namenom popestritve dogajanja pa so nekateri sodelovali tudi pri stojnični prodaji v Hipermarketu Mercator v Škofji Loki in v Planetu Tuš v Kranju.

Promocija tržnic se redno izvaja v Kmečkem glasu, Gorenjskem Glasu, Loškem utripu, preko Radia Sora, Radio Kranj, spletnih strani Razvojne agencije Sora, preko plakatov, občasno pa tudi v Lipovem listu, Ločanki, glasilu Priložnosti, Podblegaških novicah, Ratitovških obzorjih...

Trženje v okviru turistične ponudbe območja

Kakovostna ponudba kmetijskih pridelkov in izdelkov na kmetijah dopolnjuje turistično ponudbo ob tematskih, pohodniških in kolesarskih poteh na Škofjeloškem in omogoča dodatno možnost promocije in trženja lokalnih produktov. Maja 2010 smo organizirali celodnevno ekskurzijo za udeležence iz Metlike in Črnomlja. Potencialnim nosilcem novih dejavnosti na Dolenjskem, smo po ogledu Tržnice kmetijskih pridelkov in izdelkov v Škofji Loki predstavili blagovno znamko Dedek Jaka in Babica Jerca – Naravni izdelki iz škofjeloških hribov in druge razvojne aktivnosti na področju razvoja podeželja. S svojo ponudbo pa so se predstavili tudi nekateri nosilci dopolnilnih dejavnosti s Škofjeloškega podeželja.

Trženje poslovnih daril

Trženje poslovnih daril blagovne znamke poteka v večjem obsegu predvsem ob občinskih praznovanjih in ob koncu leta. Razvojna agencija predstavlja nek skupen naslov, kjer naročnik lahko pridobi vse možne informacije o izdelkih, ponudnikih in možnostih naročanja.

IZOBRAŽEVANJE

Izvedena so bila naslednja izobraževanja:

a) Tečaj peke rezanega peciva

Nosilke dopolnilne dejavnosti peke kruha in peciva na tradicionalen način so izrazile interes, da obstoječe znanje s področja peke krušnih izdelkov, piškotov in ostalega peciva nadgradijo z znanjem priprave rezanega peciva, ki se uporablja predvsem pri pogostitvah in predstavitvah. Tečaja se je udeležilo 12 pekaric.

b) Predavanje o zdravi prehrani

V okviru Tedna podeželja na Loškem je bilo v sodelovanju z Društvom za razvoj podeželja Resje organizirano predavanje, na temo, kako si s hrano lahko lajšamo različne

zdravstvene težave in kako pripravljati hrano, da ohranimo čimveč hranilnih snovi. Zelo obiskano predavanje je bilo izvedeno s strani strokovnjakinje za zdravo prehrano ga. Marije Merljak.

Izvedba izobraževanj se promovira v Kmečkem glasu, Gorenjskem glasu, na Radiu Sora, na spletnih straneh Razvojne agencije Sora, v Obvestilih obrtnikom, v Priložnostih in lokalnih časopisih.

Lokalna akcijska skupina
loškega področja

888 LAS
Gradimo na vrednotah podeželja!

**KMETIJSKO
GOZDARSKA
ZADRUGA z.o.o.
ŠKOFJA LOKA**
Kidričeva cesta 63A
4220 Škofja Loka

8. Teden podeželja na Loškem

V organizaciji Razvojne agencije Sora, Kmetijsko gozdarskega zavoda Kranj, Oddelka za kmetijsko svetovanje, Enote Škofja Loka, Kmetijsko gozdarske zadruge Škofja Loka, Društva za razvoj podeželja Resje, Čebelarskega društva Blegoš in ob sofinanciranju Občine Škofja Loka, smo z namenom predstavitve razvojnih aktivnosti na Škofjeloškem, v prvih dneh junija, od 1. do 6. junija 2010, organizirali že 8. Teden podeželja na Loškem.

V tem tednu se je zvrstilo vrsto zanimivih dogodkov in sicer:

- predavanje strokovnjakinje za zdravo prehrano ga. Marije Merljak z naslovom »Zdravje je naša odločitev«,
 - predavanje »Možne izvedbe malih komunalnih čistilnih naprav na območju razpršene poselitve«
 - voden pohod po rupnikovi liniji v Žirovskem vrhu
 - pohod po čebelarski poti mimo Sv. Urbana in tretje srečanje harmonikarjev ljubiteljev čebelarstva Gorenjske.
 - osrednjo prireditev tedna podeželja s Tržnico kmetijskih pridelkov in izdelkov
- Na tržnici so se poleg ponudnikov blagovne znamke Dedek jaka in Babica Jerca – Naravni izdelki iz škofjeloških hribov predstavljali tudi ponudniki ekoloških pridelkov in izdelkov, ponudniki domače in umetnostne obrti, drugi ponudniki s ponudbo izdelkov višje kakovosti ter društva in inštitucije, ki delujejo na področju razvoja podeželja na Loškem. Dogajanje je bilo popestrjeno s s kulturnim programom, prikazai starih kmečkih opravil in tradicionalnih znanj ter z ustvarjalnimi delavnicami. Obiskovalci so na tržnici poskušali tudi značilne dobrote iz podeželja.

PRIJAVA NA UKREP 322 – Obnova in razvoj vasi za projekt "Varni dostopi otrok v KS Bukovica - Bukovščica"

Za investitorja, Občino Škofja Loka, smo izdelali tudi **celotno vlogo oz. prijavo projekta** na razpis Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano za ukrep 322: Obnova in razvoj vasi znotraj Programa razvoja podeželja 2007-2013 za naložbo zagotavljanja varnosti otrok in varnega dostopa otrok do šole in otroškega igrišča v Krajevni skupnosti Bukovica – Bukovščica. Izdelane so bile tudi pripadajoče zahtevane priloge (DIIP, CBA, program upravljanja naložbe, ocena vplivov na okolje).

LAS LOŠKEGA POGORJA – ADMINISTRATIVNO IN FINANČNO VODENJE

Na podlagi Pogodbe o ustanovitvi LAS loškega pogorja so naloge administrativnega in finančnega vodja LAS dodeljene Razvojni agenciji Sora, ki opravlja naloge v skladu z letnim aneksom k pogodbi med LAS in Razvojno agencijo Sora. Razvojna agencija Sora je v letu 2010 za ta namen imela zaposleno eno osebo, ki je bila zadolžena za koordinacijo izvedbe nalog iz Programa dela LAS loškega pogorja za leto 2010. Program dela za leto 2010 je bil potrjen s strani najvišjega organa LAS-a, Razvojnega sveta, katerega člani so tudi Občine Gorenja vas-Poljane, Škofja Loka, Železniki in Žiri.

Izvedene aktivnosti po Programu dela LAS loškega pogorja v letu 2010:

- podpora pri izvedbi rednih sej Razvojnega sveta in Nadzornega odbora LAS;
- redna komunikacija z Leader pisarno na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano glede tekočega izvajanja Leader projektov ter priprave pripomb na izvajanje programa Leader v obdobju od leta 2011-2013;
- uskladitve Leader projektov za leto 2010 v skladu z naknadnimi zahtevami Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano:
 - Duša tematskih poti,
 - Osveščanje mladih - Razvoj čebelarских središč za izobraževanje na Gorenjskem,
 - MKČN – Male komunalne čistilne naprave,
 - Od ust do ust – Babica pripoveduje o zeliščih;
- izvedba animacijskih aktivnosti za seznanjanje širše javnosti o Programu Leader ter usposabljanje oblikovanih projektnih skupin:
 - priprava vsebin za medije in spletne strani LAS,
 - usposabljanja, delavnice in sestanki za pripravo in izvajanje projektov;
- zagon, spremljanje izvajanja ter spremembe projektov Leader iz LIN za leto 2008, 2009 in 2010:
 - Živahna doživetja škofjeloškega podeželja,
 - Preprečimo osamljenost – Preprečevanje socialne izključenosti nepokretnih starostnikov na domu,
 - Ko vem, kaj jem – Izboljšanje ponudbe lokalnih produktov višje kakovosti potrošnikom,

- Ujemimo sonce - Izkoriščanje sončne energije za namene ogrevanja sanitarne vode;
- Gremo na igrišče,
- Osveščanje mladih - Razvoj čebelarskih središč za izobraževanje na Gorenjskem,
- MKČN – Male komunalne čistilne naprave,
- Babica pripoveduje o zeliščih - Od ust do ust,
- priprava zahtevkov s poročili za projekta iz LIN za leto 2008, 2009 in 2010:
 - Živahna doživetja škofjeloškega podeželja,
 - Preprečimo osamljenost – Preprečevanje socialne izključenosti nepokretnih starostnikov na domu,
 - Ko vem, kaj jem – Izboljšanje ponudbe lokalnih produktov višje kakovosti potrošnikom,
 - Ujemimo sonce - Izkoriščanje sončne energije za namene ogrevanja sanitarne vode, 1. in 2. Faza,
 - Gremo na igrišče, 1. in 2. Faza,
 - Osveščanje mladih - Razvoj čebelarskih središč za izobraževanje na Gorenjskem, 1. faza,
- izplačilo sredstev za izvedene projekte:
 - Živahna doživetja škofjeloškega podeželja,
 - Preprečimo osamljenost – Preprečevanje socialne izključenosti nepokretnih starostnikov na domu,
 - Ko vem, kaj jem – Izboljšanje ponudbe lokalnih produktov višje kakovosti potrošnikom,
 - Ujemimo sonce - Izkoriščanje sončne energije za namene ogrevanja sanitarne vode, 2. Faza,
 - Gremo na igrišče, 2. Faza,
 - Osveščanje mladih - Razvoj čebelarskih središč na Gorenjskem, 1. faza,
- sodelovanje pri kontroli nad izvedenimi Leader projekti s strani Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano:
 - Gremo na igrišče, 1. faza,
 - Ujemimo sonce - Izkoriščanje sončne energije za namene ogrevanja sanitarne vode, 1. faza;
- spremljanje uresničevanja Razvojne strategije LAS na podlagi v naprej določenih indikatorjev;
- izdelava poročila o uresničevanju strategije LAS loškega pogorja do konca leta 2010;
- priprava poročil o delovanju LAS občinam, Razvojnemu svetu LAS in Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

LEADER PROJEKTI

»Preprečimo osamljenost«

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

V odročnih podeželskih vaseh škofjeloškega hribovja vsak dan v svojih domovih sameva vedno več tistih, ki so zaradi svoje starosti ali bolezni gibalno omejeni. Največkrat potrebujejo le druženje in toplo besedo bližnjih, sorodnikov, prijateljev in sosedov, zato so jih na njihovih domovih obiskovali prostovoljci v okviru projekta Preprečimo osamljenost. Za projekt, ki ga izvaja Razvojna agencija Sora v sodelovanju s Centrom za socialno delo Škofja Loka in Društvom upokojencev Škofja Loka, smo uspeli pridobiti sredstva iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja ter nacionalna sredstva, del pa sta prispevali tudi občini Gorenja vas-Poljane in Škofja Loka.

Projekt je potekal od septembra 2009 do julija 2010. Z namenom pridobivanja prostovoljcev, ki so se bili pripravljeni usposobiti za delo s starostniki in jih v nadaljevanju tudi redno obiskovati na njihovih oddaljenih domovih, smo pripravili ustrezne informacijske materiale (plakate in zgibanke). V okviru projekta smo nato izvedli še 4 animacijsko-motivacijske delavnice za prostovoljce po občinah. Med udeleženci se je za nadaljnjo delo s starostniki odločilo 6 prostovoljcev, ki so se na dveh usposabljanjih ustrezno usposobili za delo s starostniki. Z namenom pridobiti nemobilne starostnike, ki se jih je obiskovalo na njihovih domovih, smo pripravili ustrezne informacijske materiale (plakate in zgibanke – 100 plakatov, 2000 zgibank). Prostovoljci so izvedli 214 obiskov osamljenih starostnikov na domu v podeželskih naseljih. Mesečno (4x) so se srečevali na intervizijskih srečanjih s svojo mentorico.

V okviru projekta je bilo skupno opravljenih 459 ur prostovoljnega dela, ki vključuje poleg izvedenih obiskov pri starostnikih (379 ur) tudi udeležbo na usposabljanjih (30 ur) in intervizijskih srečanjih (50 ur).

Ves čas projekta smo skrbeli tudi za ustrezno predstavitev projektnih aktivnosti v različnih medijih (22 objav).

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

»Babica pripoveduje o zeliščih – Od ust do ust«

LAS loškega pogorja je v partnerstvu z Društvom za razvoj podeželja Resje in Društvom podeželske mladine Škofja Loka od septembra 2010 izvajala Leader projekt »Babica pripoveduje o zeliščih – Od ust do ust«. Projekt se bo zaključil junija 2011. Projekt je namenjen prenosu znanja na temo zelišč in zeliščarstva tako na starejše kot tudi na najmlajše generacije. V okviru projekta se bodo izvedla srečanja ljubiteljev zelišč

namenjena prenosu znanj s področja zelišč in zeliščarstva, postavili se bodo vzorčni zeliščni vrtovi v šolah, vrtcih ter pred Domom čebelarjev v Brodeh ter v šolah in vrtcih izvedle ustvarjalno-poučne delavnice na temo zelišč in zeliščarstva.

V letu 2010 so bile v okviru projekta izvedene sledeče aktivnosti:

- zagon projekta (ureditev pogodbenih odnosov s partnerji in izvajalci, priprava koncepta glavnih aktivnosti projekta idr.)
- izvedba prvih srečanj ljubiteljev zelišč in zeliščarstva,
- uvodno srečanje s šolami in vrtci glede ustvarjalno-poučnih delavnic na temo zelišč in zeliščarstva ter priprav na postavitev vzorčnih zeliščnih vrtov,
- ozaveščanje širše javnosti o zeliščih in zeliščarstvu s predstavitvijo projektnih vsebin na prireditvah, v medijih ter spletnih strani LAS.

Glavnina aktivnosti je v izvedbo zapadla v letu 2011

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

»Male komunalne čistilne naprave«

Na razpis LAS loškega pogorja za izbor projektov za leto 2010 smo kandidirali z projektom "Male komunalne čistilne naprave", ki smo ga pripravili v partnerstvu z Občino Škofja Loka in Občino Gorenja vas – Poljane.

Namen projekta je dolgoročno zagotoviti ustrezno čiščenje odpadnih komunalnih voda v okviru spoštovanja vedno strožje okoljske zakonodaje. Projekt se nanaša na varovanje okolja in je namenjen občanom in občankam območij, kjer po 31. decembru 2017 na podlagi sedanjih predpisov ne bo zgrajene kanalizacije in zato ne bo mogoče objektov priključiti na javno kanalizacijo.

Na teh območjih ima večina gospodinjstev zgrajene pretočne greznice, kar je z vidika ohranjanja čistih vodnih virov vprašljivo in po zakonodaji ne bo več dopustno. Na podlagi okoljske zakonodaje bodo morali lastniki stavb na območjih brez javne kanalizacije zagotoviti

čiščenje komunalne odpadne vode v mali komunalni čistilni napravi do 31. decembra 2015, če je stavba na prispevnem območju občutljivega območja, kopalnih vod ali na vodovarstvenem območju, in do 31. decembra 2017, če stavba ni na navedenih območjih.

Projekt smo začeli izvajati oktobra 2010, do konca leta 2010 pa so bile izvedene sledeče aktivnosti:

1. Vzpostavitev ekipe za nudenje brezplačne strokovne pomoči na terenu

1.1. Nabor potencialnih članov (kandidatov) strokovne ekipe

Za potrebe nabora potencialnih članov je bilo oktobra 2010 pripravljeno **povabilo v članstvo strokovne ekipe**, ki je bilo objavljeno v različnih tiskanih medijih (Podblgeške novice, Loški utrip, informativno glasilo Razvojne agencije Sora – Priložnosti), Radiu Sora in spletnih straneh RAS.

Na podlagi povabila je bilo zaznati precejšen interes, saj je bilo **prejeto skoraj 30 prijav kandidatov**.

1.2. Usmerjanje kandidatov k virom informacij

Na podlagi prejetih prijav kandidatov za člane strokovne ekipe je bil pripravljen program usposabljanja in do konca leta 2010 izvedena srečanja:

- **uvodno srečanje (predstavitve projekta, vloga strokovne ekipe) in tema »EU in slovenska zakonodaja s področja odvajanja in čiščenja odpadnih voda« 19. 11. 2010,**
- **srečanje »Možnosti čiščenja na redko naseljenih in težje dostopnih območjih« 24. 11. 2010,**
- **srečanje na temo »Problematika delovanja MKČN v praksi« 2.12.2010,**
- **srečanje na temo »Praktično delo« 9. 12. 2010,**
- **srečanje na temo »Učinkovito komuniciranje v težavnih situacijah« 17. 12. 2010.**

S programom usposabljanj smo nadaljevali v januarju 2011. V decembru se je začela priprava na organizacijo ekskurzije z ogledi primerov dobre prakse na terenu (že vgrajene MKČN) – iskanje primerov dobrih praks, kontaktiranje lastnikov glede možnosti ogleda MKČN in podrobnejših podatkov (kapaciteta, vrsta MKČN, proizvajalec ipd.).

Ujemimo sonce

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

S projektom »Ujemimo sonce« smo okrepili ozaveščenost lokalnih prebivalcev o učinkoviti rabi energije in spodbudili izrabo obnovljivih virov energije, predvsem energije sonca. V okviru projekta so zainteresirani pod strokovnim mentorstvom in ob svetovalni podpori ZRMK, Gradbenega inštituta iz Ljubljane izvedli investicije v izrabo sončne energije, in sicer na način, da so sami izdelali sončne sprejemnike za ogrevanje sanitarne vode, izvedli montaže le-teh v strehe oz. v druge za to pripravljene konstrukcije in z napeljavo do kotlovnice in regulacijo vzpostavili delovanje solarnih sistemov.

Interes lokalnega prebivalstva za samogradnjo sončnih sprejemnikov je bil zelo velik. Pri 41 potencialnih samograditeljih je mentor ZRMK, Gradbenega inštituta iz Ljubljane, g. Matjaž Malovrh, opravil stokovne ogleda lokacij in objektov, kjer bi bili sprejemniki nameščeni. Izkazalo se je, da nekateri nimajo ustreznih lokacij za postavitve sprejemnikov oziroma bi morali urediti ostrešje in zamenjati strešnike, zato investicija v okviru projekta ni bila za vse izvedljiva. Od 41 potencialnih samograditeljev se je za samogradnjo sončnih sprejemnikov odločilo 24 investitorjev in sicer: na območju Občine Gorenja vas Poljane 9, Občine Škofja Loka 6 in Občine Železniki 9 samograditeljev.

Opravljenosti aktivnosti v okviru projekta:

- animiranje in motiviranje interesentov za izrabo sončne energije v lokalnem prostoru: priprava strokovnega članka, predavanja o prednostih in možnostih izrabe sončne energije v energetske namene, razgovori z interesi v skupine samograditeljev, predavanje o samogradnji sončnih sprejemnikov in izvedba ogledov primernih primerov dobrih praks že izvedenih samogradenj
- oblikovanje skupin samograditeljev sončnih kolektorjev (24 samograditeljev – 3 skupine)
- svetovanje samograditeljem sončnih kolektorjev: svetovanje preko vzpostavljenega Energetskega foruma, spreko svetovalnih radijskih oddaj
- delovanje skupin samograditeljev sončnih sprejemnikov (podpora delovanju skupinam samograditeljev,
- promocija projektinih aktivnosti in rezultatov (izdelava fotografij o samogradnji, izvedba ogleda pilotnega primera izvedba samogradnje za novinarje in nove potencialne interese, priprava in objava obvestil o projektinih aktivnosti v lokalnih časopisih, Radiu Sora ter spletnih straneh RA Sora

Gremo na igrišče

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

V okviru projekta »Gremo na igrišče« so bila vzpostavljena štiri zunanja otroška igrišča, ki predstavljajo urejen prostor za varno in kvalitetno druženje in igro otrok na podeželju. Projekt je razdeljen na 2 fazi. Prva faza je zajemala pripravo terena, postavitve otroških zunanjih igral in ureditev 4 otroških igrišč. V 2. fazi projekta so zajete animacijske delavnice za otroke na novo urejenih otroških igriščih, promocija projektinih aktivnosti in vodenje ter koordinacija projekta.

V okviru projekta so bili doseženi rezultati:

- Postavljena so bila 4 zunanja otroška igrišča z novimi igrali: novo otroško igrišče pri PŠ Bukovščica, PŠ Bukovica, novo otroško igrišče na Hotavljah, novo otroško igrišče v sklopu Športnega parka Dašnica
- S pridobitvijo otroških igrišč so podeželjski otroci, ki bivajo v okolici igrišč pridobili možnost za skupno igro in medsebojno druženje na enem mestu.

- Z izboljšanimi možnostmi za skupno druženje pa so otrokom iz podeželja omogočeni boljši pogoji za socializacijo in kakovostno druženje.
- Izvedenih je bilo 8 animacijskih delavnic na novo vzpostavljenih otroških igriščih. Otroci so bili poučeni tudi o pravilni in varni uporabi igral ter o možnostih igranja starih igrlic.
- Skupna tema animacijskih delavnic je bila igranje in spoznavanje starih družabnih iger, s čimer je bilo posredno poskrbljeno za ohranitev starih družabnih iger in s tem dediščine podeželja.

Osveščanje mladih –

Čebelarstvo društvo
Škofja Loka

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Razvoj čebelarskih središč za izobraževanje na Gorenjskem

Projekt Razvoj čebelarskih središč za izobraževanje na Gorenjskem – Osveščanje mladih je nastal z namenom osveščanja otrok, mladih in širše javnosti o pomenu čebelarstva za ohranjanje rastlinstva v naravnem lokalnem okolju. Projekt je sestavljen iz dveh faz. V okviru prve faze je bil postavljen učni čebelnjak, ki je namenjen demonstrativnim učnim prikazom čebelarjenja otrokom, mladim in širši javnosti. S postavitvijo učnega čebelnjaka je lokalno okolje pridobilo prostor, kjer se otroci, mladi in širša javnost lahko praktično seznani z naravno in kulturno dediščino čebelarstva, ki je pomembna za ohranjanje rastlinstva v naravnem okolju.

Aktivnosti 2. faze projekta so se izvajale v letu 2010 in prvih mesecih leta 2011. Aktivnosti 2. faze projekta so številne aktivnosti osveščanja otrok, mladih in širše javnosti. V čebelarskem središču v Brodeh so se pilotno izvajale čebelarske delavnice za otroke, v skladu z učnim programom, ki je nastal v okviru projekta. Izdelana je bila tudi zloženka, ki bralcu nazorno prikazuje čebeljo družino in čebelje pridelke. Projektne aktivnosti pa smo zaključili z Dnevom odprtih vrat čebelarstva središča v Brodeh.

V okviru projekta so bili doseženi rezultati:

- Vzpostavljeno in opremljeno čebelarsko središče – postavitve in oprema učnega čebelnjaka v Domu čebelarjev Škofja Loka v Brodeh: Lokalno okolje bo pridobilo prostor, kjer se bodo lahko mladi in širša javnost praktično seznanjali z naravno in kulturno dediščino čebelarstva.
- Razviti učni program osveščanja za otroke in mlade (naklada 100 izvodov): Razvite učne delavnice skozi katere mladi spoznajo pomen čebelarstva za ohranjanje naravnega okolja.
- Pilotna izvedba delavnic za otroke in mlade iz osnovnih šol - pilotno izvedenih do 5 učnih delavnic za skupine do 20 otrok iz 5 osnovnih šol na območju LAS loškega pogorja
- Izveden Dan odprtih vrat v čebelarskem središču v Brodeh: širi javnosti bo predstavljena vsebina in rezultati projekta in na ta način dosežena osveščenost širše javnosti o aktivnostih Čebelarskega društva Škofja Loka za ohranjanje rastlinstva v naravnem okolju.
- Izdaja predstavitvene Zloženke za namen predstavitve učnega programa osveščanja in projekta (naklada 1500 izvodov).

ČEZMEJNA PROJEKTA SLOVENIJA-AVSTRIJA

Apis mellifera carnica bioindikator in promotor biodiverzitete

Akronim projekta: Amc Promo BID

Razvojna agencija Sora je v letu 2010 prejela Sklep o odobritvi regionalnega projekta z akronimom Amc Promo BID s strani SVLR, Operativni program Slovenija-Avstrija. Razvojna agencija Sora v projektu nastopa kot vodilni partner; projekt se je uradno pričel izvajati v oktobru 2010; izvedba projekta bo trajala do septembra 2013.

Kratka vsebina projekta

Osnovni namen projekta je ohranjanje biodiverzitete in naravnih virov preko med-sektorskega povezovanja okoljevarstvenih in naravovarstvenih institucij / organizacij v območju Nature 2000 in območjih, ki predstavljajo naravovarstvene in ekološko pomembne površine v Sloveniji in avstrijskem Koroškem.

Aktivnosti projekta: Partnerji projekta – okoljevarstvene in naravovarstvene inštitucije, univerze in višje strokovne šole ter čebelarke organizacije – bodo v obdobju 2010-2013 skozi projektne aktivnosti izobraževanja, raziskav in analiz biodiverzitete in habitatov (rastline-neofiti, čebele »Apis mellifera carnica« in medonosne rastline) sledili okoljskim spremembam v biotskem prostoru. Na osnovi rezultatov raziskav bodo iskali skupne inovativne rešitve za ohranjanje biotske raznovrstnosti na čezmejnem območju.

Lokacija projekta

SI: Gorenjska

AT: A. Koroška

Trajanje projekta

36 mesecev, oktober 2010-september 2013

Partnerji projekta

SI: Slovenija

- Razvojna agencija Sora d.o.o.
- Biotehniški center Naklo
- Zavod RS za varstvo narave OE Kranj
- Čebelarstva zveza Gorenjske
- Univerza v Ljubljani, Biotehniška Fakulteta

A. Koroška: - Avstrija

- pod-oddelek Oddeleka 20, Deželna vlada A. Koroške
- Arge NATURSCHUTZ
- Rosentaler Carnica Honig (Borovlje)
- Čebelarstva zveza pokrajine Velikovec
- Čebelarstva zveza A. Koroške

Celotna vrednost projekta – 1.078.146 EUR z DDV

Vključenost partnerjev Gorenjske – višina upravičenih stroškov: cca. 429.940 EUR (z DDV)

Predvideno 5% sofinanciranje upravičenih stroškov partnerjev Gorenjske s strani Občin Gorenjske v skupni višini 21.500 EUR za celotno obdobje trajanja projekta.

DUO/Kunsthandwerk – Rokodelska kulturna dediščina v čezmejnem prostoru včeraj, danes in jutri OP SI-AT 2007-2013

S 1. 9. 2010 smo začeli izvajati čezmejni projekt DUO/Kunsthandwerk, ki poteka na območju Slovenije in Avstrije. Partnerji v projektu v Sloveniji so Podjetniški center Slovenj Gradec (vodilni partner), Razvojna agencija Sora d.o.o., Mestna občina Slovenj Gradec, Javni zavod za kulturo, turizem in razvoj občine Rogatec, v Avstriji pa Slovenski narodopisni inštitut Urban Jarnik, Slovenska prosvetna zveza in Krščanska kulturna zveza. V septembru je bil izveden tudi prvi skupni sestanek partnerjev (23.9.2010, Slovenj Gradec), potekalo je obveščanje širše javnosti o projektu, začele so se priprave na raziskovalni etnološki tabor.

V oktobru smo oblikovali vprašalnike za terensko delo, zbirali smo kontakte rokodelcev ter izbrali ekipo etnologinj-šudentk za raziskovalni tabor. Skupaj s partnerji smo pripravili tudi letak o projektu. 12.10. 2010 je bil izveden sestanek s člani Sekcije DUO, ki so močan podpornik projekta, na katerem smo se dogovorili o organizaciji razstave.

Novembra smo pripravili razstavo že obstoječih rokodelskih izdelkov nosilcev rokodelskih znanj v Mali razstavni galeriji Občine Škofja Loka (otvoritev 9.11.2011) z namenom obveščanja širše javnosti o projektu DUO/Kunsthandwerk. Razstava je bila na ogled do 3. 12. 2010. Pripravili smo tudi evidenco pisnih virov na temo rokodelstva. Potekali so ustni dogovori za raziskovanje z domom za starejše občane CSS Škofja Loka in z nekaterimi šolami in vrtci o možnosti vključitve v projekt DUO (OŠ Bukovica, OŠ Žiri, OŠ Bukovščica itd.) Pripravili smo tudi vprašalnice za raziskovanje v osnovnih šolah.

V decembru se je začel izvajati etnološki raziskovalni tabor, ki je potekal na območju občin Škofja Loka, Železniki, Gorenja vas-Poljane ter Žiri. V raziskavi je sodelovalo 10 etnologinj, ki so opravile preko 80 intervjujev z rokodelci.

Organizirali smo tudi sestanek s Sekcijo DUO Škofja Loka v zvezi s konceptom Mrežnega čezmejnega informacijskega centra za domačo in umetnostno obrt, otvoritev katerega bo predvidoma v septembru 2011.

Na projekt smo vseskozi aktivno opozarjali v medijih (Radio Sora, Ločanka, Loški utrip, Časopis OOO Škofja Loka,

TRANSNACIONALNO SODELOVANJE

V letu 2010 je Razvojnica agencija Sora vstopila v projektna partnerstva za transnacionalno sodelovanje na področju razvoja podeželja v Evropi. Sodeluje v partnerstvu dveh projektnih predlogov, ki sta konec leta 2010 bila tudi že odobrena s strani sofinancirjev:

A) EURUFU – Prihodnost podeželja v Evropi in

B) LoCaRe - Lokalno sodelovanje. Izvedba projektov se načrtuje v letu 2011 in 2012.

A) EURUFU – Prihodnost podeželja v Evropi

Osnovni namen projekta je vzpodbujanje različnih vrst aktivnosti na podeželju, ki vodijo v reorganizacijo in revitalizacijo storitev in infrastrukture (javne in privatne) z namenom zadržanja aktivno delovnega prebivalstva v regiji, aktiviranja inovativnih oblik podjetništva in investicij, učinkovitejšega sodelovanja mest s podeželjem.

Lokacija projekta

SI: Gorenjska

EU: Nemčija, Italija, Madžarska, Avstrija, Češka, Poljska

Trajanje projekta

2011-2012

Vključenost partnerjev Gorenjske (Razvojnica agencija Sora in BC Naklo) – višina upravičenih stroškov: cca. 232.000 EUR (z DDV)

Predvideno 5% sofinanciranje upravičenih stroškov partnerjev Gorenjske s strani Občin Gorenjske v skupni višini 11.600 EUR za celotno obdobje trajanja projekta.

B) LoCaRe – Lokalno sodelovanje

Osnovni namen projekta je podpora lokalnemu okolju - kmetijam, srednje in malim podjetjem, samostojnim podjetnikom, predelovalnim obratom in institucijam - v posamezni regiji za učinkovitejše sodelovanje pri implementaciji strategij lokalnih skupnosti in Regionalnega razvojnega programa, predvsem na področju razvoja podeželja, trajnostne samooskrbe ter razvoju večje uporabe obnovljivih virov energije (lesna biomasa, vodna energija, sončna energija, itd.).

Lokacija projekta

SI: Gorenjska

EU: Danska, Švedska, Italija, Nizozemska

Trajanje projekta

2011-2012

Vključenost partnerjev Gorenjske – višina upravičenih stroškov: cca. 73.000 EUR (z DDV)

IZVAJANJE NALOG REGIONALNEGA MENEDŽERJA ZA RAZVOJA PODEŽELJA

Regionalni manager za razvoj podeželja koordinira delo Odbora za razvoj podeželja pri RRS Gorenjske in je zadolžen za izvajanje nalog regionalnega razvoja v javnem interesu, za neprestan pretok informacij, povezovanje in razvoj projektnih idej, ki pomenijo uresničevanje Regionalnega razvojnega programa Gorenjske 2007-2013 na področju razvoja podeželja.

Največja pozornost je v letu 2010 veljala naslednjim področjem:

- izvajanje med-sektorskega sodelovanja in formiranje širše partnerske strukture na podeželju v regiji (okoljevarstvo, podjetništvo, izobraževanje, turizem, raziskovalne dejavnosti) za možnost pridobivanja dodatnih nepovratnih virov sredstev iz drugih / nekmetijskih sredstev;
- priprava 3-eh regijskih projektov za prijave na odprte domače in EU razpise (za ESRR sredstva): Amc Promo BID (biodiverziteta), EURUFU – prihodnost podeželja v Evropi, LoCaRe – lokalno sodelovanje;
- pridobitev nepovratnih virov sredstev za vse 3 prijavljene regijske projekte iz drugih / nekmetijskih sredstev (iz ESRR sredstev): Operativni program Slovenija – Avstrija, Program Srednja Evropa, Program Interreg IVC.
- spremljanje uresničevanja izvedbenega načrta za področje razvoj podeželja v RRP Gorenjske za leto 2010: zagon Centra podeželjske odličnosti (nosilec: BC Naklo); izvajanje investicij na področju obnovljivih virov energije in infrastruktur za ogrevanje na lesno biomaso; zagon Čebelarke hiše v Lescah (nosilec: Občina Radovljica); nadaljevanje priprav za investicijo v preselitev predelovalnega obrata Klavnica Škofja Loka; razvoj čebelarke dejavnosti preko Leader projektov v 2010 (nosilci: Občina Radovljica in Čebelarsko društvo Radovljica; Čebelarsko društvo Škofja Loka in Razvojná agencija Sora);
- sodelovanje pri pripravi Izvedbenega načrta RRP Gorenjske 2010-2012;
- sodelovanje pri pripravi projektnih idej investicij Občin za prijavo za Ukrep 322, PRP 2007-2013;
- podpora pri pripravi projektnih idej na področju varovanja kulturne dediščine na podeželju za možne prijave na razpis 3. osi PRP 2007-2013 (Ukrep 323);
- podpora podjetniškemu sektorju za priprave investicijskih idej za prijave na razpise 3. osi PRP 2007-2013 (Ukrep 311 in 312);
- strateško sodelovanje z ministrstvi in regionalnimi telesi v sosednjih EU državah za pridobitev podpore k regionalnim projektom na področju razvoja podeželja (MKGP, MOP, SVLR, Deželna vlada A. Koroške).

OKOLJE

Energetsko svetovalna pisarna ENSVET ENERGETSKO SVETOVANJE

Na Razvojni agenciji Sora vsak torek od 15:30 do 17:00 ure deluje **brezplačna** Energetsko svetovalna pisarna. V njej energetska svetovalca svetujeta o:

- toplotni izolaciji (fasade, podstrehe, okna),
- obnovljivih virih energije (sončna energija, lesna biomasa, toplotne črpalke),
- možnostih sofinanciranja,
- kotlovnica ...

V letu 2010 se je Energetsko svetovalne pisarne udeležilo 67 svetovancev, ki so prihajali iz UE Škofja Loka. Od 67 svetovanev jih je 8 prihajalo iz občine Gorenja vas-Poljane, 7 iz občine Železniki, 3 iz občine Žiri in 49 iz občine Škofja Loka.

Občina
Škofja Loka

Občina
Gorenja vas-Poljane

Občina
Železniki

Občina
Žiri

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Kohezijski sklad

Ureditev porečja Sore - vodooskrba ter odvajanje in čiščenje odpadnih voda

Skupni cilj projekta »Ureditev porečja Sore« je zanesljiva oskrba vseh prebivalcev na območju občin Gorenja vas – Poljane, Škofja Loka, Železniki in Žiri s kvalitetno pitno vodo ter urejeno odvajanje in čiščenje odpadnih voda.

Opravljene aktivnosti na projektu:

1. Vloga za pridobitev sredstev iz Kohezijskega sklada EU – »Oskrba s pitno vodo v porečju Sore«

Projekt »Ureditev porečja Sore« je bil za namen priprave vloge za pridobitev sredstev iz Kohezijskega sklada razdeljen na dva podprojekta in sicer »Oskrba s pitno vodo v porečju Sore« ter »Odvajanje in čiščenje odpadnih voda v porečju Sore«.

Za skupino projektov »Oskrba s pitno vodo v porečju Sore« je bila julija 2009 oddana na Ministrstvo za okolje in prostor novelirana vloga. Na prvotno vlogo, oddano na MOP v letu 2008, je MOP namreč podalo mnenje, da predlagani obseg investicij ni v skladu z indikativno vrednostjo v OP ROPI, zaradi česar je bilo potrebno zmanjšati obseg investicij zajetih v vlogi.

V januarju so bile prejete preliminarne pripombe na vlogo s strani MOP (4. 1. 2010), nato s strani SVLR (18. 1. 2010). V februarju sta bila organizirana 2 sestanka na MOP glede priprave novelirane vloge (4. 2. 2010). V skladu s pripombami MOP so bile naknadno pripravljene dopolnitve vloge skupine projektov »Oskrba s pitno vodo v porečju Sore« in oddane na MOP dne v februarju in marcu 2010:

- Dokument identifikacije investicijskega projekta Ureditev porečja Sore, vodooskrba ter odvajanje in čiščenje odpadnih voda, april 2006,
- Predinvesticijska zasnova Oskrba s pitno vodo v porečju Sore, marec 2008,
- Dokazila o uvrstitvi projekta v občinske NRP ter o zagotovitvi sredstev v občinskih proračunih.
- Zbiranje prilog druge dopolnitve vloge z dopolnjenimi terminskimi plani projekta.

Z naslova nosilke projekta je bil na MOP poslan dopis (št. 354-5/2006, z dne 13.5.2010), v katerem se navaja utemeljitev izbire rumene Fidic knjige. Hkrati so potekala tudi dogovarjanja glede operativnega sestanka na MOPu. Po uskladitvi termina z občinami smo MOPu predlagali termin sestanka, ki naj bi potekal 3. junija 2010. S strani MOP smo prejeli odgovor, da bo MOP poslal uraden odgovor glede dopisa št. 354-5/2006 z dne 13.5.2010 in dopisa št. 354-5/2006 z dne 24.5.2010 in da predlagani sestanek zato ni potreben.

V juniju je nosilka projekta prejela dopis št. 5443-14/2009/18 – odgovor MOP na dopisa št. 354-5/2006 z dne 13.5.2010 in dopis št. 354-5/2006 z dne 24.5.2010. Dopis z dne 13.5.2010 se nanaša na utemeljitev ustreznosti izbora rumene Fidic pogodbe; dopis z dne 24.5.2010 pa vsebuje utemeljitev izbire ločenih postopkov izvedbe javnih naročil za občini Škofja Loka in Gorenja vas – Poljane. MOP ima še vedno zadržke glede utemeljitve izbire rumene Fidic pogodbe in ponovno opozarjajo na pravilno izbiro FIDIC knjige. Glede izvedbe ločenih javnih razpisov za občini Škofja Loka in Gorenja vas - Poljane pa je bil odgovor MOPa, da bi bilo bolj racionalno izpeljati en javni razpis z več sklopi.

Po tem je bila na MOP, na g. ministra Roka Žarniča poslan dopis s predstavitvijo projekta, težavami, ki so nastale pri usklajevanju vloge med MOP in občinami, zaradi katerih je prišlo do zastoja pri pripravi oz. oddaji vloge in prošnjo za razgovor s strokovno ekipo glede navedenih ključnih problemov.

V juliju je bil ponovno organiziran sestanek na MOP. V skladu z dogovorom na sestanku, da MOP pripravi stališče glede odprte problematike pri pripravi in izvedbi projekta »Oskrba s pitno vodo v porečju Sore« je MOP avgusta 2010 posredoval dopis št. 5443-14/2009/29 z dne 25. 8. 2010, da na podlagi Meril za zbor operacij financiranih iz sredstev KS in ESRR v okviru OP ROPI za obdobje 2007 – 2013, v skupini štirih projektov samo projekt Škofja Loka izpolnjuje kriterije za sofinanciranje (oskrba 10.000 prebivalcev ali več s pitno vodo) in je priporočam, da se ostale občine z vlogo za sofinanciranje obrnejo na Sklad za regionalni razvoj, Občina Škofja Loka pa sama nadaljuje s pripravo vloge v skladu z navodili s strani MOP.

V septembru 2010 je nosilka projekta na MOP posredovala dopis, da se s posredovanimi stališči in odnosom do projekta v delu vodooskrbe ne morejo strinjati. Vztrajali smo na tem, da projekt »Oskrba s pitno vodo v porečju Sore« ostane celovit – projekt vseh štirih občin. Nosilka projekta je prosila, da MOP omogoči celotnemu projektu izvajanje postopkov v smeri, da bo možna pozitivna odločba v najkrajšem možem času.

Nosilka projekta je posredovala tudi dopis na SVLR, ali nova merila za izbor operacij, že veljajo.

MOP je v novembru posredoval odgovor, da so bila nova merila za izbor operacij potrjena junija 2010 in da merilu na ravni oskrbe s pitno vodo ustreza le en projekt v skupini projektov »Oskrba s pitno vodo v porečju Sore«.

Na 27. seji Projektnega sveta je bil sprejet sklep, da Razvojna agencija Sora pri pravnem strokovnjaku preveri, na kakšen način je država odgovorna in kako je možno izterjati nastale stroške (procedura in možnosti). Na podlagi tega je Razvojna agencija Sora v decembru dokumentacijo projekta vodooskrbe posredovala pravniku in je bilo dogovorjeno, da pripravi ustrezno pravno mnenje.

2. Hranjenje dokumentacije projekta

Dne 5.11.2010 je potekala prva primopredaja dokumentacije za vzpostavitev dosjeja za projekt UPS, ki je nastala na podlagi dela Občine Škofja Loka kot nosilke projekta. Na podlagi opravljene primopredaje je bila prejeta dokumentacija evidentirana v ustrezne evidenčne liste in vstavljena v ustrezne fascikle dokumentacije dosjeja projekta UPS.

3. Priprava razpisne dokumentacije za izbor izvajalca storitev obveščanja javnosti o izvajanju skupine projektov »Odvajanje in čiščenje odpadnih voda v porečju Sore«

Projektni svet je sprejel sklep, da se izvajalec storitev obveščanja javnosti izbere samo za skupino projektov »Odvajanje in čiščenje odpadnih voda v porečju Sore«.

Pripravljena so bila pooblastila za Občine Gorenja vas – Poljane, Železniki in Žiri, ki so Občino Škofja Loka junija 2010 pooblastile, da lahko postopek javnega naročila izvede v njihovem imenu in za njihov račun. Na podlagi pooblastil je Občina Škofja Loka sprejela sklep o začetku postopka in sklep o imenovanju strokovne komisije. V strokovni komisiji so bili kot člani imenovani (poleg strokovnih članov) predstavniki vseh štirih občin.

Razpisna dokumentacija za javno naročilo izbora izvajalca storitev obveščanja javnosti o izvajanju skupine projektov »Odvajanje in čiščenje odpadnih voda v porečju Sore« je bila avgusta 2010 posredovana v potrditev na Ministrstvo za okolje in prostor, ki je podalo pripombe. Na podlagi pripomb je bilo pripravljeno več dopolnitev razpisne dokumentacije. MOP je soglasje k razpisni dokumentaciji dalo 19. 10. 2010, SVLR pa potrdila dne 30. 11. 2010. Na podlagi tega je bilo Obvestilo o javnem naročilu objavljeno na Portalu javnih naročil, dne 7. 12. 2010 pod št. objave JN11863/2010 in v Dopolnilu k Uradnemu listu EU, številka obvestila: 2010/S 241-368420 z dne 11. 12. 2010.

4. Koordinacija projekta

V okviru te aktivnosti smo v letu 2010 organizirali 2 redni, 1 korespondenčno in 1 izredno sejo Projektnega sveta projekta.

5. Seminarji, usposabljanja

18.2.2010 smo se skupaj s partnerji udeležili seminarja o poenostavitvah v postopkih prijav na razpise in pri poročanju z naslovom *»Poenostavitve in izboljšave za črpanje evropskih kohezijskih sredstev«*, ki je potekal 18.2.2010 na Gospodarski zbornici Slovenije, v izvedbi predstavnikov SVLR.

26.3.2010 smo se udeležili predstavitve *»Uporaba informacijskega sistema ISARR – Modul za vnos podatkov«* na Ministrstvu za okolje in prostor.

26.5.2010 smo se udeležili informativnega dogodka v organizaciji Službe vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko, v okviru katerega je bilo predstavljeno izvajanje Operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007 – 2013 (OP ROPI) kot tudi projekti, ki so sofinancirani v okviru OP ROPI. Dogodka so se poleg številnih domačih predstavnikov udeležili tudi visoki predstavniki Generalnega direktorata Evropske komisije za regionalno politiko, predstavniki pobude Jaspers kot tudi predstavniki Predstavništva Evropske komisije v Sloveniji.

Na pobudo občin smo 16.6.2010 v Škofji Loki organizirali interno izobraževanje – *Izvajanje projektov sofinanciranih iz Kohezijskega sklada – Od odločbe do zaključka*, ki ga je izvedel g. Roman Kramer. Na izobraževanju je bil predstavljen potek projekta od prejete odločbe dalje, do zaključka, s poudarki na potrebni dokumentaciji v času izvedbe projekta in načinu sodelovanja investitorja v projekt

TURIZEM

(julij-december 2010)

- Ves mesec julij je potekalo intenzivno **sodelovanje pri postopkih združitve RAS-a in LTO-ja**, do katerega je prišlo 1. julija 2010. Delo in usklajevanje postopkov je potekalo v sodelovanju z likvidacijskim upraviteljem g. Andrejem Kozeljcem.
- Razvojna agencija Sora, Turizem je v **juliju 2010** aktivnosti usmerila v zbiranje prijav za poroke, v poročilo o izvedbi Historiala Škofja Loka 2010, v promocijo Čipkarskih dni v Železnikih ter blagovne znamke Čipka dežele Kranjske.
- Na željo Turističnih društev in ostalih nevladnih organizacij na Škofjeloškem smo sodelovali s **Fundacijo Vincenca Drakslerja**, ki jim je omogočala brezplačno izdelavo spletne strani in izobraževanja.
- Tekom meseca avgusta smo se s predstavitveno stojnico **udeležili kolesarske prireditve Rekreatur v Kranju** (21. 8. 2010), kjer smo s stojnico predstavili škofjeloško turistično ponudbo. Delo na stojnici so popestrili tudi člani društva Rovtarji.
- V celoti smo pripravili dokumentacijo in dopolnitve za začetek izvajanja čezmejnega projekta **Rokodelska kulturna dediščina v čezmejnem prostoru včeraj, danes in jutri**, razpisa OP SL- AV.
- V avgustu smo **sodelovali z Združenjem zgodovinskih mest**, ki je oddalo prijavo projekta Promocija turistične ponudbe tematskega turističnega proizvoda »Mesta in kultura«. Naše delo se je osredotočilo na aktivno pomoč pri pisanju prijave za Škofjeloški del.
- Ves čas je nemoteno poteka tudi **informacijska dejavnost v TIC-u** – poleg rednega nujenja informacij domačim in tujim turistom, smo sproti vodili evidenco obiska, prodajali različne turistične produkte iz širšega škofjeloškega območja, koordinirali izposajo koles ter izvajali rezervacije pri različnih ponudnikih nastanitev. V mesecih julij – december je TIC obiskalo 3.138 obiskovalcev.
- V septembru smo zbrali pridobljene odgovore organizatorjev različnih prireditev na Loškem, dodatno smo preverili termine in jih vključili v novi **polletni koledar prireditev jesen/zima** (1. oktober 2010 – 31. marec 2011).
- Tekom meseca septembra smo se s predstavitveno stojnico **udeležili tradicionalnih 40. dneh narodnih noš v Kamniku** (11. in 12. september 2010), kjer smo s stojnico predstavili Škofjeloško turistično ponudbo. Delo na stojnici smo popestrili z animacijskimi delavnicami (predstavitev izdelave dražgoških kruhkov in prikaz vžiganja lesenih izdelkov). Svoje delo smo usmerili tudi na priprave jesenskih promocijskih akcij –

predvsem na mednarodno turistično borzo Natour v Bovcu, ki bo potekala v začetku oktobra.

- Od 25. septembra do 2. oktobra 2010 so potekali že deveti **Dnevi turizma na Loškem**, katerih glavni namen je širša promocija našega območja. V začetku meseca oktobra smo izpeljali še zaključno prireditev v Škofji Loki, na katero je bil odziv s strani obiskovalcev odličen. Ker nam je na začetku nekoliko ponagajalo vreme, smo pohod po Tematski poti Rupnikove linije uspešno izpeljali v oktobru (9. oktobra). Prav tako smo v oktobru opravili evalvacijo vseh dogodkov.

- V oktobru smo se predstavili na **mednarodni turistični borzi Natour 2010** v Bovcu, kjer smo poleg ostalih ponudnikov različnim tour-operaterjem predstavili turistično ponudbo na Škofjeloškem. Poudarek letošnje borze je bil na aktivnem preživljanju prostega časa, tako smo predstavili predvsem številne možnosti za pohodništvo, kolesarjenje in spuste v utrdbe Rupnikove linije.

- Z željo po podaljšanju bivanja (predvsem slovenskih) gostov na Škofjeloškem smo se odločili, da pripravimo t.i. »paket 7-dnevnih aktivnosti na Škofjeloškem«, v katerem smo poskušali posamezniku predstaviti različne možnosti preživljanja prostega časa na našem območju. Obenem pa smo sestavili tudi nekaj 1-dnevnih paketov za izlet po Škofjeloškem, ki pa so namenjeni predvsem različnim organiziranim skupinam, za katere so predvideni vodeni ogledi.

- 22. novembra 2010 smo izvedli prvi sestanek novega **Programskega sveta za področje turizma**. Na sestanku smo se dogovorili o funkcijah programskega sveta in začrtali kratkoročne in dolgoročne naloge Razvojne agencije Sora. Dogovorili smo se, da izvedemo prenovalo celostne grafične podobe in izberemo novo ime za področje turizma na Škofjeloškem. Med pomembnimi stvarmi je tudi prenova internetne strani, ki bo postavljena tako, da bomo v svetovnem spletu bolj prepoznavni.

- V decembru smo dokončno zaključili delo v zvezi z novim **promocijskim katalogom za območje Občine Gorenja vas - Poljane**. Katalog je izdelan v dveh jezikovnih različicah (slovenski in angleški), obsega pa 20 strani. Po dogovoru z Občino Gorenja vas - Poljane je bil katalog natisnjen v 12.000 izvodih, služi kot promocijsko gradivo območja občine, z njim smo se predstavljali tudi na nekaterih sejnih doma in v tujini, na voljo pa bo tudi turistom v našem turistično-informacijskem centru.

PROMOCIJSKE AKTIVNOSTI NA PODROČJU TURIZMA

(julij - december 2010)

- Redna **informacijska dejavnost TIC-a**. Od julija do decembra je v letu 2010 obiskalo našo informacijsko pisarno 3.138 obiskovalcev.
- Stalna **najava prireditev za tekoči mesec v različnih medijih**, redno v Utripu, Ločanki, Gorenjskem Glasu, reviji Svet in ljudje, Potepanja, Nedelo, Trip, Naša žena, na radiu Sora, radiu Kranj, radiu Odmev, radiu Triglav ter občasno še v nekaterih drugih medijih (brezplačno).
- Mesečna objava aktualnih zadev v **Ločanki**, večinoma objavljamo na pol strani, kadar pa je zadeva bolj aktualna in obsežna, pa se odločimo za enostransko.
- **Tedenski prispevki na Radiu Sora**, in sicer vsak petek popoldne. Gre za poročanje o prireditvah za tekoči vikend in za začetek prihodnjega tedna. Za vse organizatorje prireditev je omenjena objava brezplačna.
- **Oglaševanje preko spletnih strani** – lastne spletne strani (www.skofja-loka.com), spletne strani STO (www.slovenia.info), specializirane spletne strani za posamezne turistične produkte (www.poroka-bo.com).
- Promocija škofjeloškega območja na **Kolesarski dirki za Zlato čipko v Železnikih** (10. 7. 2010) in na kolesarski prireditvi Rekreatur v Kranju (21. 8. 2010). Delo na stojnici v Kranju so popestrili tudi člani društva Rovtarji.
- **Pomoč organizatorjem pri številnih prireditvah** na Škofjeloškem (organizacija razstav v Mali razstavni galeriji Občine Škofja Loka, soorganizacija predavanj Fundacije Vincenca Drakslerja,...). Vse omenjen aktivnosti so del splošnih stroškov Razvojne agencije Sora d.o.o., PE Turizem Škofja Loka.
- Sodelovali smo tudi v **oddaji Media TV** (24. 8. 2010) – pogovor v zvezi z našimi aktivnostmi, turistični ponudbi na Škofjeloškem, obisku v letošnji turistični sezoni in o projektih vezanih na razvoj podeželja.
- **Posredovanje promocijskega materiala** različnim društvom, organizatorjem prireditev idr.
- Preko celega leta **koordiniramo brezplačni najem oglasnega prostora** za prireditve pred našo informacijsko pisarno.
- Promocija škofjeloškega območja smo opravili na dvodnevni prireditvi **"40. dnevi narodnih noš" v Kamniku**, na kateri smo se oba dneva predstavili s stojnico. Promocijo smo popestrili s prikazom nekaterih obrti "v živo", tako da se je prvi dan na stojnici predstavljalo izdelovanje dražgoških kruhkov, drug dan pa prikaz vžiganja na lesene izdelke.
- V oktobru smo se predstavili na mednarodni turistični borzi **Natour 2010** v Bovcu, kjer smo poleg ostalih ponudnikov različnim tour-operaterjem predstavili turistično ponudbo na Škofjeloškem. Poudarek letošnje borze je bil na aktivnem preživljanju prostega časa, tako smo predstavili predvsem številne možnosti za pohodništvo, kolesarjenje in spuste v utrdbe Rupnikove linije. Menimo, da je bil obisk borze uspešen, saj smo navezali veliko novih stikov, ki so pokazali interes za obisk našega območja. Z vsemi udeleženci smo po končani borzi ponovno vzpostavili kontakt in jim pripravili pakete z natančnejše predstavljeno ponudbo.
- V oktobru smo v sodelovanju s hrvaško agencijo 4MediaEph pripravili predstavitev našega območja v **turističnem vodiču za Slovenijo**, ki je izšel oktobra kot priloga

dnevnika Jutranji list. Za postavitev oglasa smo najeli oblikovalko, ki je oglas grafično postavila, tekst pa smo morali tudi prevesti v hrvaški jezik.

- Sodelovali smo v turističnem projektu **Active Slovenia**, s katerim se s pomočjo celovitega trženjskega spleta pospešuje prodaja turističnih, športnih, kulturnih produktov ali storitev na nacionalni ravni. V sodelovanju z njimi smo na spletni strani www.activeslo.com podrobno predstavili naše območje in podali splošne informacije o pomembnih destinacijah na našem območju – med drugim smo predstavili Škofjo Loko, Železnike ter Rupnikovo linijo (objave so brezplačne in jih lahko nadalje še nadgradimo).
- V mesecu oktobru smo izdelali **nov promocijski oglas za prilogo revije Moja poroka – Poročni kraji**, v katerem smo oglaševali različne poročne aranžmaje, ki jih ponujamo v Škofji Loki.
- V začetku meseca novembra smo s prispevkom sodelovali v prilogi slovenskih pokrajinskih časopisov – **Slovenske počitnice**. Priloga je izšla v 80.000 izvodih po celi Sloveniji. V članku smo izpostavili različne možnosti preživljanja prostega časa na širšem škofjeloškem območju v zimskem času. Ob pisanju prispevka smo se obrnili na različne ponudnike zimskih aktivnosti in jih povprašali, če v letošnjem letu pripravljajo kako novost ter jo v članku predstavili. Poleg aktivnosti, smo predstavili tudi najzanimivejše prireditve v jesensko-zimskem času.
- Novembra smo dali v **ponatis Katalog ponudnikov** (prodajni katalog), v slovenskem jeziku, v nakladi 1.000, ki jih bomo potrebovali predvsem za sejem Turizem in prosti čas, ki bo potekal v januarju. Katalogov v slovenskem jeziku nam je namreč med glavno turistično sezono zmanjkalo.
- Ob združitvi LTO Blegoš z Razvojno agencijo Sora d.o.o. se je izkazalo, da bo za oddelek turizem potrebna **prenovitev celostne grafične podobe**. V projekt smo vključili uveljavljenega oblikovalca Jureta Miklavca, ki je podal mnenje, da mora rešitev vsebovati: jasnost sporočanja, prepoznavnost rešitve, dobro kreativno rešitev, prepoznavnost posmeznih aplikacij, urejenost vseh sestavnih delov in nadzor nad izvajanjem. Pripravo na novo celostno grafično podobo smo predstavili tudi Programskemu svetu 22. 11. 2010.
- Poleg prenove celostne grafične podobe smo se odločili tudi za **celovito prenovo naših spletnih strani**, saj smo ugotovili, da smo v svetovnem spletu skoraj neprepoznavni. Zasnovo spletnih strani je oblikovalo podjetje E-soft. Do konca leta 2010 bomo postavili koncept strani.

SKLEP

Razvojna agencija je v letu 2010 poslovala v skladu s planom. Vodila in koordinirala je 24 manjših, srednjih in večjih projektov. Poleg vodenja projektov pa je vodila še program razvoja podeželja za vso Gorenjsko regijo ter delovanje in promocijo turizma na Škofjeloškem.

Seveda je največjo spremembo v poslovanju agencijae povzročila ukinitve LTO Blegoš in prenos dejavnosti turizma na agencijo. Dela smo se lotili v štirih točkah in sicer:

1. Projektna organiziranost z organizacijo, ki bo temeljila na principu ključnih kupcev (vsaka občina ima svojega skrbnika)
2. Povezovanje s turističnimi društvi in priprava skupnih projektov
3. Razvoj večjih projektov, ki bodo povezovali celotno območje
4. Ciljno trženje v Sloveniji, zamejstvu in pri partnerskih mestih

Poleg teh nalog pa smo hitro ugotovili da ima Turizem na Škofjeloškem težavo z razpoznavnostjo, zato smo se lotili nove Celostne grafične podobe in spletne strani.

Prav tako so v polni meri zaživel tudi projekti, ki se realizirajo v okviru programa LEADER, saj je v letu 2010 teklo 6 projektov.

Poleg zahtevnega dela na teh projektih, agencija finančno in administrativno vodi pisarno Lokalne akcijske skupine loškega pogorja, kar zahteva visoko strokovnost s področja razvoja podeželja in neprestano usklajevanje na eni strani z izvajalci projektov in na drugi strani z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS.

Družba je imela v letu 2010 **443.137 vseh prihodkov**, in **497 EUR čistega dobička**, iz česar izhaja, da družba deluje strogo neprofitno.

OCENA MOŽNOSTI BODOČEGA RAZVOJA

Razvojna agencija mora delovati še naprej na štirih razvojnih področjih: in sicer:

- **Razvoju podjetništva oz. malega in srednjega gospodarstva**
- **Razvoju podeželja**
- **Okolje in**
- **Turizem**

Kot logična zaokrožitev razvojnih aktivnosti, ki niso strogo vezane na delovanje lokalne skupnosti oz. občin smo v letnem poročilu za leto 2009 definirali turizem in ga v letu 2010 z ukinitvijo Zavoda LTO Blegoš uspešno prevzeli.

Vsa 4 področja pa moramo dodatno segmentirati na:

- manjše projekte, s katerimi se vzdržujejo stik z ljudmi in podjetji ter koristnost agencije tudi za posameznike oz. podjetja
- večje projekte kateri območju omogočajo večji razvojni preboj in
- madnarodne projekte s katerimi pridobivamo nove izkušnje na vseh področjih regionalnega in lokalnega razvoja

Področje, ki je že v našem delokrogu, to je Okolje, je po našem mnenju manj razvito, zato nameravamo v bodoče temu področju dati večji poudarek. Sem po našem mnenju sodi od ekologije, energetike z obnovljivimi viri energije do svetovalne podpore.

PODATKI IN POJASNILA O PREMOŽENJSKO-FINANČNEM STANJU IN SESTAVI FINANCIRANJA

Premoženjsko-finančno stanje je razvidno iz finančnega dela Letnega poročila.

Financiranje agencije oz. prihodki agencije pa so v večini razdeljeni na 4 dele in sicer:

- 42 % občine
- 9 % projekt UPS
- 40 % evropski in nacionalni razpisi
- 9 % ostalo

FINANČNI DEL LETNEGA POROČILA

Primerjava finančnega načrta in finančne realizacije za leto 2010**Finančni načrt za leto 2010**

PRIHODKI SKUPAJ	360.800,00
Območni in regionalni razvojni program	
- Aktivnost v okviru Regionalne razvojne agencije	27.000,00
- Aktivnosti v okviru nalog Regionalnega managerja za podeželje	36.400,00
Gospodarstvo	
- Spodbujanje podjetništva na Loškem	35.500,00
- VEM vse na enem mestu	15.000,00
- e-VEM	2.000,00
- Kreditna shema	9.300,00
- Teden obrti in podjetništva	6.000,00
- Podjetništvo – konkurenčna prednost pri zaposlitvi	10.000,00
Tehnološki park	
- Vodenje, koordinacija, izdelava študij	29.000,00
Podeželje	
- Podeželsko razvojno jedro	18.800,00
- Teden podeželja na Loškem	3.100,00
- LEADER – administrativno finančno vodenje	45.000,00
- LEADER – projekt Ujemimo sonce	16.800,00
- LEADER – Preprečevanje socialne izključenosti starejših na podeželju	6.200,00
- LEADER – Čebelarstvo, ozaveščanje mladih	36.400,00
- LEADER – Gremo na igrišče	10.000,00
- LEADER – Male čistilne naprave	20.800,00
Čezmejno sodelovanje (SLO – A)	
Čebelja matica AMC	5.900,00
Trajnostni razvoj	
- Ureditev porečja Sore	20.000,00
- Energetsko svetovalna pisarna	7.600,00
ODHODKI SKUPAJ	358.700,00
Direktni stroški na projektih	79.200,00
Stroški bruto bruto plač + prehrana + prevoz + regres	249.000,00
Amortizacija	5.000,00
Marketing	3.000,00
Drugi potni stroški	1.000,00
Najemnine, ogrevanje, čiščenje	8.000,00
Zavarovanja, članarine	500,00
Odvetniške, računovodske, svetovalne in podobne storitve	5.000,00
Izobraževanje	8.000,00
REZULTAT – dobiček	2.100,00

Finančna realizacija v letu 2010

PRIHODKI SKUPAJ	443.137,00
Območni in regionalni razvojni program	
- Aktivnost v okviru Regionalne razvojne agencije	21.650,00
- Aktivnosti v okviru nalog Regionalnega managerja za podeželje	42.025,00
Gospodarstvo	
- Spodbujanje podjetništva na Loškem	34.402,00
- VEM vse na enem mestu	14.430,00
- e-VEM	1.196,00
- Kreditna shema	2.900,00
- Teden obrti in podjetništva	2.625,00
- Podjetništvo – konkurenčna prednost pri zaposlitvi	9.879,00
Tehnološki park	
- Vodenje, koordinacija, izdelava študij	16.667,00
Podeželje	
- Podeželsko razvojno jedro	22.309,00
- Teden podeželja na Loškem	3.066,00
- LEADER – administrativno finančno vodenje	40.278,00
- LEADER – projekt Ujemimo sonce	11.605,00
- LEADER – Preprečevanje socialne izključenosti starejših na podeželju	12.238,00
- LEADER – Čebelarstvo, ozaveščanje mladih	812,00
- LEADER – Gremo na igrišče	13.641,00
- LEADER – Male čistilne naprave	0
Čezmejno sodelovanje (SLO – A)	
Čebelja matica AMC	0
Trajnostni razvoj	
- Ureditev porečja Sore	38.147,00
- Energetsko svetovalna pisarna	13.056,00
Turizem	99.067,00
Drugo – neplanirani prihodki	43.144,00
ODHODKI SKUPAJ	442.430,00
Direktni stroški na projektih	85.669,00
Stroški bruto bruto plač + prehrana + prevoz + regres	273.415,00
Amortizacija	5.936,00
Marketing	2.621,00
Drugi potni stroški	686,00
Najemnine, ogrevanje, čiščenje	6.940,00
Zavarovanja, članarine	812,00
Odvetniške, računovodske, svetovalne in podobne storitve	2.771,00
Izobraževanje	2.433,00
Turizem	61.147,00
REZULTAT - dobiček	707,00